

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor of Science in de geneeskunde (academisch gerichte bachelor) van de Vrije Universiteit Brussel**

Samenvattende bevindingen en overwegingen

datum 17 maart 2015 De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

onderwerp Definitief accreditatiebesluit *Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau*
(003501) De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als voldoende.

bijlagen

- 4 Aan de Vrije Universiteit Brussel worden studenten opgeleid tot autonome professionals met een duurzame humanistische visie, met een focus op grootstadsgeneeskunde die multicultureel en globaal is. De opleiding streeft naar een internationaal excellentieniveau en wil artsen opleiden die breed internationaal inzetbaar zijn in de kliniek en in de wetenschap. Ze vertrekt hiervoor uit de lokale eigenheid van het Universitair Medisch Centrum te Brussel. Met het medisch onderwijs wil de kleinschalige opleiding specifiek vijf punten nastreven: studenten vormen tot 'redelijk eigenzinnige individuen', een engagement voor een duurzame humanistische maatschappij, studenten vormen tot wereldburgers, een vrije onderzoekende houding ontwikkelen bij de studenten en hen voorbereiden op een professionele loopbaan.

De opleiding heeft haar opleidingsspecifieke leerresultaten gebaseerd op de competenties gekoppeld aan de zeven CanMEDS¹-rollen van de arts: medisch expert, wetenschapper, communicator, samenwerker, teamspeler, manager en professional. De opleiding heeft haar eindkwalificaties erg globaal beschreven en hanteert een veilige aanpak voor het bepalen van de te behalen niveaus van die eindkwalificaties. Op dit vlak kan de opleiding nog meer differentiëren.

De domeinspecifieke leerresultaten voor de opleidingen geneeskunde zijn conform de bepaling in de Europese richtlijn 2005/36/EC met betrekking tot Basic Medical Training.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als voldoende.

De opleiding volgt de centrale onderwijsvisie van de instelling en heeft deze vertaald naar de vijf specifieke punten die eerder zijn vermeld. De discipline overschrijdende, casusgeoriënteerde opdrachten beogen de verschillende vakgebieden horizontaal te verbinden.

¹ Canadian Medical Education Directives for Specialists

Pagina 2 van 8 De verticale integratie gebeurt door de basis- en klinische vakken te linken met de praktijk over de jaren heen. De zeven CanMEDS-rollen bekleden een centrale plaats in het curriculum via de vier leerlijnen: de lijn Medische kennis, de Wetenschappelijke lijn, de lijn Medische vaardigheden en attitudes, en de lijn Arts en Maatschappij.

Het kennisonderwijs komt aan bod in de lijn Medische kennis, waar de bouwstenen gelegd worden voor een goed begrip van de geneeskunde. De basiswetenschappen wordt benaderd vanuit een medische context. Het onderwijs volgt de logische opbouw, met de werking van de normale cel in het eerste bachelorjaar, en de integratie van de fysiologie en pathofysiologie vanaf het tweede jaar.

De medische vaardigheden worden getraind in de lijn Medische vaardigheden en attitudes; dit gebeurt in het skillslab. Studenten volgen ook twee korte kennismakingsstages. Verder lopen zij twee weken stage in een huisartsenpraktijk en twee weken zorgstage in het ziekenhuis.

De commissie is zeer ingenomen met de manier waarop reeds in de bachelor veel aandacht uitgaat naar de ontwikkeling van de rol wetenschapper. Het wetenschappelijk onderwijs is dan ook goed uitgewerkt in de Wetenschappelijke lijn. Vermeldenswaard is het Epistat-project in het eerste bachelorjaar: in groepen van vijf tot zes studenten onder begeleiding van een tutor wordt een onderzoek opgestart dat bestaat uit het opstellen van een onderzoeksvraag en het uitvoeren van een literatuurstudie. De wetenschappelijke lijn wordt in het derde jaar afgerond met een bachelorproef.

De lijn Arts en maatschappij leert studenten omgaan met ethische en maatschappelijke aspecten van de gezondheidszorg. Via training van medische vaardigheden en stages komt de kennismaking met de eerstelijnszorg en de maatschappelijke gezondheidszorg aan bod.

Het onderwijs gebeurt formeel gezien via hoorcolleges, werkcolleges, practica en oefeningen, en zelfstandige en externe werkvormen. Het lesmateriaal wordt bekendgemaakt via de opleidingsonderdeelfiches op de website. De docenten kiezen voor een combinatie van handboeken, syllabi, PowerPointpresentaties etc. Via de elektronische leeromgeving Point Carré kunnen heel wat leermiddelen worden teruggevonden. De syllabi zijn nog vaak lange narratieve verhalen waar alle leerstof instaat. De opleiding wil evolueren naar moderner lesmateriaal dat meer evidence based is.

De opleiding heeft een uitgewerkt beleid rond internationalisering. De opleiding kiest voornamelijk voor internationalisation@home met Brussel als internationale smeltkroes met diverse mogelijkheden voor meertalige en multiculturele stages. Via haar gastdocenten probeert de opleiding ook om internationalisering dicht bij de student te brengen.

De commissie stelt vast dat veel staf actief is in de kliniek en in het wetenschappelijk onderzoek. Zij spreekt ook haar waardering uit voor de ruimte voorzien voor het onderwijs, maar stelt dat de praktijk hier niet van lijkt te profiteren. Het spanningsveld tussen patiëntenzorg, wetenschappelijk onderzoek en onderwijs is nog niet opgelost en wordt bemoeilijkt door budgettaire beperkingen. Voorts vraagt de commissie dat de opleiding het volgen van professionalisering verder aanmoedigt, zowel bij nieuwe als zittende docenten.

De Faculteit Geneeskunde en Farmacie zit ingebed in de campus Jette en biedt een ruime infrastructuur met een Studiebegeleidingscentrum (SBC), het Clinical Skills and Simulation Center (CSSC), de medische bibliotheek en andere dienstverlenende centra voor studenten. Het CSSC biedt training en onderwijs door simulatie, in een modern skillslab met complexe modellen.

Pagina 3 van 8 Voldoende materiaal is voorzien voor het verwerven van de basisvaardigheden in de bachelor. Zelfstandig oefenen kan en ondersteuning is beschikbaar. Het studielandschap en de medische bibliotheek zijn centraal gelegen op de campus en zijn mooi geïntegreerd. Bij het SBC kunnen studenten terecht voor studieadvies en studietrajectbegeleiding, die op een geïntegreerde manier wordt aangeboden gedurende het volledige studietraject van de student. De studietrajectbegeleider is het eerste aanspreekpunt in de begeleiding voor individuele trajecten en kan studenten indien nodig doorverwijzen naar centrale instanties. Bij klachten kunnen studenten terecht bij de ombudspersoon, die optreedt als bemiddelaar. De opleiding voorziet specifiek voorzieningen voor studenten met een functiebeperking.

Tot slot stelt de commissie vast dat de opvolging van de aanbevelingen en de onderwijs-hervorming laat op gang zijn gekomen. De commissie vraagt om door te zetten met de veranderingen en voluit te kiezen voor kleinschalig, studentgecentreerd en activerend onderwijs. De omschakeling naar het competentiegericht onderwijs is ingezet, maar door meer gebruik te maken van de CanMEDS-rollen als instrumenten kan de opleiding dit nog verbeteren.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als voldoende.

De opleiding toetst gevarieerd en adequaat de competenties van de studenten. De opleiding kiest voor een afwisseling van formatieve en summatieve toetsing. De summatieve toetsing, de examens, worden in elk bachelorjaar georganiseerd op het einde van het semester. De opleiding kiest voor evaluatievormen die aangepast zijn aan de doelstellingen van elk opleidingsonderdeel. Er wordt gekozen voor geschreven toetsen voor de 'knows' en 'knows how' gedeeltes, terwijl voor 'shows how' en 'does' gekozen wordt voor observatie en feedback op de vaardigheden respectievelijk in een simulatieomgeving en in een klinische omgeving. De commissie adviseert een meer competentiegericht toetsing met meer longitudinale toetsing en vermindering van de nadruk op de *high stakes* eindexamens.

De commissie waardeert de bachelorproef waarin studenten aantonen dat ze een aantal doelstellingen rond wetenschappelijk onderzoek kunnen behalen. De commissie merkt op dat hoewel de bachelorproeven wisselen van kwaliteit, de doelstellingen wel worden behaald.

Het diplomarendement in de opleiding bedraagt meer dan 90%. De overgrote meerderheid van de studenten stroomt door naar de vervolgopleiding in de master. De docenten en het werkveld merken op dat de bacheloropleiding voornamelijk kennisgericht is, maar dat er een evolutie is naar meer aandacht voor competenties en vaardigheden.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor of Science in de geneeskunde (academisch gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Aanbevelingen commissie

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie. In meer algemene zin wijst de NVAO op de gewenste onderwijsvernieuwing en op de verbetering van de kwaliteit van de klinische stages en van de toetsing.

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Besluit²

betreffende de accreditatie van de Bachelor of Science in de geneeskunde (academisch gerichte bachelor) van de Vrije Universiteit Brussel.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor of Science in de geneeskunde (academisch gerichte bachelor) georganiseerd door de Vrije Universiteit Brussel. De opleiding wordt aangeboden te Brussel zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is voldoende.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2023.

Den Haag, 17 maart 2015

De NVAO
Voor deze:

Lucien Bollaert
(bestuurder)

Ann Demeulemeester
Vicevoorzitter

² Het ontwerp accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 12 maart 2015 heeft An Faems, coördinator Cel Externe Kwaliteitszorg en –Bewaking, gereageerd op het ontwerp accreditatiebesluit. Dit heeft geleid tot twee correcties in het accreditatiebesluit.

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsproces	Voldoende
3. Gerealiseerd eindniveau	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Naam instelling	Vrije Universiteit Brussel
Adres instelling	Pleinlaan 2 1050 Brussel
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Universitaire Associatie Brussel
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor of Science in de geneeskunde
Niveau en oriëntatie	academisch gerichte bachelor
Bijkomende titel	geen
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	nvt
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Brussel
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie	30 september 2015
Academiejaar(en) waarin opleiding wordt aangeboden ³	2014-2015
Studiegebied	Geneeskunde
ISCED-benaming van het studiegebied	09: Health and Welfare; 091 Health; 0912 Medicine

³ Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

Medisch deskundige

1. Kennis hebben van en inzicht hebben in de werking van de cel, de weefsels, de organen en het menselijk lichaam, in normale en pathologische omstandigheden, in interactie met de omgeving en rekening houdend met de bevindingen uit de epidemiologie.
2. Kennis hebben van eco-, socio-, psycho- en biologische evenals culturele factoren van diversiteit en inzicht hebben op de invloed ervan in het verlenen van patiëntenzorg.
3. In eenvoudige oefensituaties en onder begeleiding een hulpvraag verkennen, een anamnese afnemen en een lichamelijk onderzoek uitvoeren, enkele relevante hypothesen verwoorden, een inschatting van de ernst en urgentie van de situatie geven en een te verwachten beloop schetsen.

Communicator

4. Kennis hebben van de theoretische achtergronden van de arts-patiënt communicatie. De basisprincipes van de medische gespreksvaardigheden toepassen. Een doeltreffende patiëntgerichte communicatie kunnen herkennen.
5. Effectief en efficiënt een eenvoudige patiënten casus en wetenschappelijk werk communiceren en rapporteren aan medestudenten, artsen, onderzoekers en andere zorgverleners, binnen een academische context.

Samenwerker

6. Constructief samenwerken in teamverband in opleidingsomstandigheden. De meerwaarde van het werken in interdisciplinaire en interprofessionele context inschatten en ervaren.

Manager – Gezondheidsbevorderaar

7. Kennis hebben van de voornaamste aspecten van de organisatie van de Belgische gezondheidszorg. Kennis hebben van de verschillende dimensies van zorgverstrekking en gezondheidsbevordering, evenals van de voornaamste elementen die bijdragen tot haar toegankelijkheid.
8. Kennis hebben van de methodologie van wetenschappelijk onderzoek. Zelfstandig een eenvoudige literatuurstudie uitvoeren en hierbij de kwaliteit van de bestudeerde medische bronnen evalueren.
9. Onder begeleiding een onderzoeksvraag formuleren en uitwerken conform de gangbare wetenschappelijke criteria.

Professional

10. Kennis hebben van de belangrijkste professionele en ethische normen en deze in praktijk brengen.
11. Een ingesteldheid tot levenslang leren en tot het voortdurend bijsturen van eigen professioneel denken en handelen verwerven.

Voorzitter:

- Prof. dr. Friedo W. Dekker, hoogleraar onderwijs in wetenschappelijke vorming, klinische epidemiologie, Universiteit Leiden;

Leden:

- Dr. Ben J.A.M. Bottema, directeur medische vervolgopleidingen eerste lijn, Universitair Medisch Centrum St. Radboud Nijmegen;
- Prof. dr. Christoph Brezinka, hoofddocent gynaecologische endocrinologie en reproductieve geneeskunde, Universitair Ziekenhuis Innsbruck;
- Prof. dr. Harry F.P. Hillen, em. hoogleraar interne geneeskunde, Faculty of Health, Medicine and Life Sciences, Universiteit Maastricht;
- Prof dr. Janke Cohen, hoogleraar onderzoek van onderwijs in de medische wetenschappen, Faculteit Medische Wetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen;
- Bas Bruneel, BSc, student Master in de geneeskunde, Universiteit Gent (student-lid).

Joeri Deryckere, MA, trad op als projectbegeleider en secretaris van deze visitatie; hij is als stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad.